

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG:

Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I. ső emelet,
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

Felolós szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:

Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban,
hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők
és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néplaitóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:

Vasárnap és esütörtökön.

Az „és” — meg a fekete-sárga zászló.

A magyar nemzetnek az utóbbi napok története elegendő anyagot nyújt a gondolkozásra, Magyarország államjogi helyzetéről.

A 67-es kiegyezés tudvalegleg fundamentumul akart szolgálni ama szilárd épülethez, a melyet a jövőendő generáció Ausztriával való közös ügyeink számára fölépíteni voltak s vannak hivatva.

Ez a „fölépítés” ugy történt eddig, hogy a Tiszakormány mincét elkövetett arra nézve, hogy a fundamentum köveit meglazítsa s onnan lehetőleg egy-egy követ eltaszítson.

Ez a „fölépítés” nyilvánult a véderő-törvény 14. §-ában is, melylyel a nemzet legsarkalatosabb alapjogát akarta Tisza Kálmán eltörölni.

Ennek a fundamentumnak van egy ingadozó törzs-fala, melyet közös hadseregnek neveznek, melynek el- eddig csak a neve volt lévő, ellenben tényleg mind a magatartása, mind külső szabályzata s törekvéseiben egyaránt osztráknak mutatta magát s hivatalosan eszászári királyi hadseregnek mondatott.

Két évtizednél több idő óta hangoztatja a magyar parlament e gravament s napnál világosabban belbizonyítja, hogy ez az elnevezés nem felel meg annak a fundamentumnak, a melyre a kiegyezés épített s kiépítendő.

De mindennek dacára csak egy 15 évig uralkodott kormány meri a nemzet ezen jogos követelését illetékes helyen megpendíteni, s az a 15 évig uralkodott kormány is azért teszi azt, mert már nem egyedül az ellenzék, de saját pártja is ostromolja érte.

S miben áll a követelés?

Egy „és” betűben.

Ne legyen es. k. hadseregünk, hanem es. és k.

Ha ez az „és” betű a közös hadsereg szellemét megváltoztathatná, ha az eddigi haza és alkotmány el-

lenes felfogást, mely benne uralkodik, kiírhatná, akkor ennek az „és”-nek rendkívüli fontosságot tulajdonítanánk.

De ez a „és” nem több, mint egy pusztá kötőszócska, mely azt a mi réges-rég tudva volt, hogy t. i. a hadsereg nem osztrák, hanem közös, egyszerűen konstatálja.

Ez az „és” nem vívmány, nem kiépítése a 67-es kiegyezésnek, hanem csupán megerősítése azon ingatag törzsfallak, melyet inogni hagyni a dynasztianak éppen nem áll érdekében.

S mikép lett ez az „és” kiviva? Ehhez nem volt elegendő a nemzet 22 év óta hangoztatott óhaja s az a tény, hogy a hadsereg nem ausztriai, hanem közös, de ehhez Magyarország miniszterelnöke, igazságügyminisztere s egy az udvar előtt gráta persona, szintén magyar miniszter kellett, s beszéltek kormány-válságról, az osztrák miniszterek ellene voltak a jogos követelés megadásának, s rendkívüli nagy szó-háború előzte meg s követte az „és” diadalát.

Megadatot az „és”.

De mily áron?

Nem ingyen.

Kapóra jött a monori fekete-sárga zászló kérdése. A kormány jól érezte, hogy a „merénylet” nem a „fekete-sárga” zászló letépésében, hanem a zászló kitűzésében nyilvánult.

Irányi interpellációjára illő felelet kellett.

Tudta a Tisza-kormány, hogy az a felelet, melyet adnia kell, ha a hatalmat meg akarja tartani (pedig meg akarja minden áron) földzúdítja, a magyar közvéleményt.

Nos tehát, megelőzte a vihart.

Az „és” gyógyír azon fájó sebre, mely évek óta sajog.

A fekete-sárga zászló által okozott seb nem fog annyira sajogni, ha amaz behleggett.

Igy került egyfűvé az „és” a fekete-sárga zászlóval.

POKLITIAI HIREK.

K. und k.

Ő felsége legfőbb elhatározása az ellenzék által régóta sürgetett és követelt, a Tisza-kormány által pedig mindig ellenzett közjogi kérdést a nemzet óhaja szerint eldöntötte. A hadsereg ezen- tul nem es, k. hanem eszászári és királyi. Ezen és szeska kihagyása alkotmányelleni sérelem volt, melyet Ő felsége is belátván, jóva tette a következő rendeletével, melyet a közös hadügyminiszterhez intézett:

Mostantól fogva hadseregem és hadi tengerészetem, azoknak részét és közeget és intézeteit az eddigi helyett, a „eszászári és királyi” elnevezést fogják felvenni és viselni.

Ennek megfelelőleg tegyen meg Ön minden szükséges intézkedést.

Kelt Bécsben, 1889. évi október 17-én.

FRENCZ JÓZSEF, s. k.

* A Verordnungsblatt für das k. und k. Heer tegnapi kiadása már ott viseli címében az und-ot. A lap szerkesztő- sége sietett engedelmességni a legfelsőbb parancsiratnak, de bezeg nem sietett a hadügyminiszterium, a mely ugyan e lapban még k. k. Reichskriegsministeriumnak nevezte magát. Itt emlí- tük meg, hogy az und-dal elért „sikert” Bécsben és Pragában most azall akarják elensúlyozni s gyengíteni, hogy nemcsak a közös hadsereg lesz k. und k., hanem az osztrák Landwehr es. és kir. lesz, tudniillik csak királyi.

Megyei s helyi hírek.

* Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága ma, azaz 1889. évi október hó 24-én délután 3 órakor a város- haza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Az állami italmelési javadék bérbevevete tárgyában menesztett küldöttség jelentése. Zomborban, 1889. évi október hó 22-én. Dr. Csíhás Benő polgármester.

* A megyebizottsági tagok választása az egész megyében f. hó 20-án ment végre, az esetleges pótválasztásokra határna- pul folyó évi november 20-ika tüzetett ki.

* Jelen földi. Kovács Pál zentai állami mérnök, zentai föld- tinket, ki mint lakatosnas kezdte pályáját, a miniszter államköltsé- gen tanulmányozás végett kiküldte a parizi kiállításra, Angliá- ba és Schweicia. Jelenleg egy, az elektro-technikával foglalkozó nagyobb műnek sajtó alá rendezésével fáradozik.

* A zentai helyiérdekű vasuton f. hó 16-án megnyílt a gabona- és áru-forgalom; a személy-forga- lom jövő hó 8-án fog megnyílni.

* Hymen. Wamoscher Samu pr.-szl.-iváni bírtok- kos kedden. e hó 22-én vezeti oltárhöz Baján Rosen- berg Minna kisasszonyt, Rosenberg Mór nagybirtokos és hitközségi elnök leányát.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

DALOK.

I.

Sárga rigó, sárga rigó, sárga,
Mért gyujtottál olyan bús nőtára?
Dalold, dalold azt a legvigabbat,
A milyent csak piczi nyelved,
Érző szived tudhat.

Vig dalodra majd csak kedvem támad,
Csengésétől messze száll a bánat...
Hej, ha dalod is szomorú volna:
Lelkem jobban elmerülne
Fájdalomba, gondba!

II.

Sírjon cigány a hegedűd,
Mint zokogó bánat,
Ha elpattan az a lúr, hej,
Feszíts ki még százat!

Sirasson meg, gyászoljon meg,
Hisz, ha eltemetnek —
Engem tudom senki,
Senki sem sirat meg.

Doktor Ferenc.

SINON.

Beszély: **Hiadortól.**

(Polytías.)

VI.

Lássuk, mi történt az erkélyen ezelőtt három nappal.

Helena kinek szépsége volt ellensége, oda menekült az ül- dözés elől; de Páris követte őt mindenhová. Hiába menekült a templomokba, a ciprusok közé, a tenger partjaira, mindenütt e szót hallá: szerettek!

S Páris azt egészen másképp mondta, mint Romeo az er- kély alatt, ugy, hogy Helena gyakran lezárta szempilláit, hogy ne hallja e búbajos, édes hangokat.

Valljuk meg, hogy szép levente volt Páris. Deli, sugár, hódító; a cédrus sem lehet egyenesebb.

— Helena! Szerettek! — mondá, vagy inkább sóhajtá, midőn az erkélyre ért.

Helena újra lezárta szemeit, de a csengő hang, a szene- dély forrósága szívbebe hatott és most nem tudott haragudni.

A szerelmi vallomás talizmán, mely lefegyverzi a haragot; és a nő, ki addig daczos, hajthatlan volt, egyszerre meglágyul.

Helena új fegyverre gondolt, mert látá, hogy az eddigi gyenge fegyver.

Hosszu szünet lőn.

Bár nem szólt Páris, de szeméi ez alatt beszéltek, beszélt a lángtekintet és forró sóhajok, melyeknek heve Helena lehe- letével érintkeztek és szeretett volna szabadulni a válasz elől.

Nem felelsz?

— Rab vagyok.

Eszembe jutnak itt Vörösmarty gyönyörű versei, melyek- kel az első, rajongó szerelmem lángjait festi:

„Szép rabom, én diadalman, mondás! mitől van,
Hogy nem örül lesütöt szemed a nap deli világán?
Olyan igen ha szeretet sziveltet földre lenézni,
Vajha setetődöm földét! . . .

Hogy megemelhettém rózsás kis talpadat,
Oh mint fogna szívem lábadnak alatta dobogni!”

— Rab vagyok; — ismétlé a spártai királyné és hangjá- ban több volt a királyi méltóságból, mint a női szenvedélyből — add vissza szabadságomat és mint Jupiter, midőn Leda

anyámhoz leszállt, én is hattyu alakot öltök és nálad hagyom legfehérebb tollamat emlékül, hogy tudd meg, mi a nő legrá- gába kinsce.

Nem hiába mondják, vak a szerelmem, Páris vak volt. Nem látta csak Helena szépségét. Se könyeit, sem jépedő tekintetét, se némaságot nem ért meg.

— Akarsz-e követni? — folytató rajongó szerelmemmel.

— Nem!

Páris nem harapott ajkába, mint a mai szerelmesek, ha- nem megragadva Helena jobbát, parancsoló hangon mondá: követni fogsz!

— Soha!

— Szeretsz-e? — kérdé még egyszer a szív egész gyen- gedségével Páris.

— Öröm-e, vagy félelem, amit érzek, nem tudom, de bi- zonyyal szeretném látni a spártaiakat.

— Azokat csak halálot után látod meg.

— Akkor minek várnod holnapra, hisz Leda leánya hol- nap se lesz felénkebb.

— De én bátrabb lehetek és amit ma az esdeklés nem nyert meg, holnap megnyerheti az örült szenvedély.

— Itélj eddigi szerenced után.

Páris nem ítelt, hanem kéjittasan karjaiba zárta a reme- gő nőt.

E percben Cassandra lépett az erkélyre, szomorú, részve- vő tekintettel, mint egy tulvilági lény.

— Cassandra! mondk mind a ketten.

— Igen, én vagyok, Trója legszerencsétlenebb lánya, Bol- dogok a hősök, kik küzdenek a hazáért; boldogok a nők, kik remegnek vagy imádkoznak érte; csak egy boldogtalan van — Cassandra, mert ő nem félhet, nem remeghet, nem imádkozik többé: ő tudja a rémes jövőndöt.

— S mit látsz a mi jövőnkben? kérdé önhitt mosolylyal Páris.

egyik port hint a közönség szemébe nagyhangú ezégerével, a másik leplezett uszortát tolytat s készpénz helyett butort ad a kölcsönre szorult embereknek. — Egész legiója él a fővárosban a titkos ügynököknek, kik a nagyvezérgé butorraktárosok szolgálatában, ezektől kihordott butorrak szerelék föl lakásukat. E butort azután „elutazás miatt” „kényszerűségből” stb. eladják ha baleket esiphethetnek. Ismerünk olyanokat, akiket már 10 év óta sújt a sors, s emellett oly jól érzik magukat, hogy házat is vásárolnak a fenmaradt utifőléségből. — Az uszora törvény bünteti a leplezett uszortát is, de nem a butoripar terén. Mit lehetünk ők arról ha valaki nem használatra vesz butort s azt megbízottai által elértekesítvén, a kapott 2—300 frt helyett 1000—1200 frtot fizet részletekben.

A butor oly czikk, melynek használhatóságát nem lehet azonnal megítélni. Csak a tényleges használatban napok mulva tudjuk meg, mily gyalázatosan szedettünk rá némelykor.

A szaktanács kormány óhajok kifejezésével ért véget, de hatása más téren is nyilatkozik: a saját élénkebb figyelmet fordít a magyar ipar fellendítésére s jelen soroknak is ezéja a butoripar és a közönség érdekében szót emelni.

Hosszu évek óta áll fenn a nádor-utca 7. sz. a. a „Dósa Testvérek” asztalosok saját kézműmennyéi díszes, dús választékú butorraktárral. Csinos képes vastag árjegyzék kalauzája a közönséget szükségleteiben s a gomba módra szaporodó butorraktárosoktól, még a végeládsóknál is olesőbb, sőt hallatlanul olesó árakkal dolgozó versenytől megóvja ezen ezég régi szoliditása. Bizonyára csak komikum, hogy e ezég régi hírnevének kihasználására egy Fleischer nevű mészáros Dósa-ra magyarosítottá nevét, s másfél év óta olesóskodik hallatlanul az Erzsébetterén. Ilyen komikus epizódjai is vannak azon nagy háborúnak, melyet az élelmes emberek a magyar butoripar renoméjára ellen folytatnak; de a „neveltségesség” nem öl! mert különben, hogy existálnának az ilyen neveltségesség figurák.

Az ember mindig bír bizonyos regényes hajlamokkal, de aki ilyen hajlamokból köt üzletet, annak neve: balek. Ime az „abban maradt házasság, hol az ujonnan bebutorozott lakás felölésességé vált! A résztvevő balek siet az megvásárolni, nem is sejtve, hogy ezáltal éppen a 100-ik házasság ment füstbe az eladónak, a kinek különben a szomszéd lakásában van a feleség 5—6 gyerekekkel egyetemben s jóízút nevetnek a magyar ipar fellendülésének nagyszerű érvéről. Az eladónak, ki csak agynőke egy butorraktárosnak szerföltött jól áll a „visszament parthé” s emellett viaszgatalja magát avval is, hogy hiszen jó áron adott tul a lim-lomakon.

Reporter.

Közgazdaság.

— („Az Anker” élet és járadék biztosító társulat.) Ezen társulat minden biztosítással foglalkozik, mely az ember életére vonatkozik u. m.: a.) biztosítással az ember életére és kibazsítási biztosítással; b.) haláleseti biztosítással és viszont biztosítással a halálesetért teljesített befizetésekért; c.) járadék biztosítással nyereségyrészt biztosítással. — A nyereségyrésztaléka 1888-ban: a.) jutlési esetekben kifizetésekre került biztosítások után a biztosított tőke 25.066%-ra rugott; b.) a haláleseti biztosításoknál az új évi díj 25%-ára; c.) az 1888-ban liquidált társulások eredménye 6%, a kamatok kamatjával. Részenyitőke és biztosítéki alap 1888 decz. hó 31-én frt. 36.471.934.03. Az utolsó évi jelentés szerint a biztosítási állomány 1888 decz. hó 31-én frt 173,697,929.88 tőke és 52,079.40 járadék díj. Kifizetések: halálesetekért 1888 decz. hó 31-ig frt 16,850,886.04, jutlési esetekben liquidált biztosítások után 1871—1889-ig frt 45,027,372.86 összesen frt 61,878,258.90. — Vezérképviseleség Magyarországról részére Budapesten a társulat házában, Gizellatér 6. szám Anker udvar. 3—4

Felölés szerkesztő és lapfajdos: **Dr. MOLNÁR GYULA.**
Kiadó: **ÖBLÁT KAROLY.**

3022.
tk. 1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Joanovits Gari, Leovits Anna zombori lakos végrehajtának Rajkovits Manajló zombori lakos végrehajtást szenvedő elleni 80 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbírósg) területén lévő Zomborban fekvő a zombori 1756 szíjtkben Rajkovits Manuel és neje Kuezevits Riza nevű álló A 1 sor 5323—5324 hr. 151 ösz. házra 2 sor 9490 hr. sz. kerre az árverést 734 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi december hó 20-ik napján délelőtti 9 óraker az árverési teremben telekkönyvi

hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmeben a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban 1889. évi szeptember hó 9-ik napján.
A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Raits Lyubomir,
kir. trvszéki bír.

Községeknek külön árak!

Szaj- és körömfájás ellen

leg hathatóbb szer a

Creolin

melyet szavatoit kitünő minőségben, kicsiben is jutányosan ajánl

Szavost Alphons

az országos magyar gazdasági egyesület pártfogása alatt álló magkereskedés és gazdasági czikkék üzlete

BUDAPESTEN, Arany-János utca 11. szám.

Rövid használat után már nélkülözhetetlen fogtisztító-szer.

KALODONT

A fogak szépsége Glycerin fog-creme (örvszolg. megőrzésére)

Sarg F. A. Fia és Társa
es. kir. udvari szállítók
Bécsben.
1 darab ára 35 kr.

Kapható Zomborban: 10—52
Weidinger S. és Zs. kereskedésében és Gallé Emil gyógyszerüzletében.

A SOULAC-I APÁTSÁG (Francia-Ország)
Dom MAGUELONNE, prior
Főtisztelő Benedek rendi atyái

FOGVIZE, FOGPORA és FOGPASTÁJA

2 ARANY EREM : Brüssli 1880, London 1884

A legmagasabb kiuteltetéseik
Feltaláltott **1373** ik éven **BOURBAND PÉTER** prior által

A főtisztelő benedekrendi atyák fogvizének használatát, napokint néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyorítja a fogak óvadagságát melyeknek felmerését és szilárságot külsőző, a menyében a foghúst erősíti s teljesen egészségesé változtatja.

Szolgálatot tesznek tehát olvasóinknak, midőn öket ezen régi és practicus készítményekre figyelmeztetik, melyek a legjobb gyógyszer és a fogtájás ellen egyedül óvást képezik.

A háj megállapított 100 frt. 100 és 100, rra frt. 100-ig **HORDÁSZ**

Kapható minden nagyobb állatsemmel, jóljártatásban és gyógyító kereskedésben

Az általános ismért, jó hírnevének örvendő s több oldalalig kiuteltetett szoborszék készítmény — kelendőségend fogva — sok utasnak lévén az utolbi időben kivéve, elhatároztam, hogy azokon emjegyemet molodtam s arra kövnyomtam saját házon külső alakját veszem föl; bejegyeztem azt egyszerremlt végeztetvén a budapesti ipartemaráln.

E sósorszesz

gyors emhétés eszközl; eszós szagattás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szem gyengesség, hémulások, szegörök, stb. ellen; de különben a bedörzsöléselkenő-gyúr-gyógymódnál (maszaga) igen jó hatásnak bizonyult. Fogtisztító szerül is igen ajánlató, amennyiben a fogak fényt ölelgeti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan izt nyer a szesz ápolásza után, valamint ajánlató e szer fojós szára is a hajlodek erősítésére, a fejkörpákezésés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kisebb üveggel 50 kr.

Brázy Kálmán,

BUDAPESTEN, IV. kerület, Muzeum-körút 23. szám.

Kapható Zomborban: Falcione G., Engel Adolf, Weidinger S. és Zs., Nikollis István, Sztrilich Zsigmond, Heindhofer Robert, Czvetkovits Koszta, Gallé Emil, Saly Antal, Lugumerszki Pl., Gergurov Szredoje, Milutinovits Csedomily uraknál. 11-12

Vasuti menet-rend érvényes 1889. évi október hó 1-étől.

Budapestről	812. vegyes vonat	802. gyors vonat	814. személy vonat	Eszékről Budapestre	813. vegyes vonat	801. személy vonat	811. vegyes vonat	GYORSVONAT. Budapest—Belgrád.	506.
Budapest	Indulás 9.40 este	2.40 dél.	8.00 reg.	Indulás	5.12 reg.	4.04 dél.	Budapest	Indulás	2.40 dél.
Kiskörös	1.59 este		11.16 dél.	Dráva-Szarvas	5.27 "	4.23 "	Szabadka		6.26 este
Szabadka	5.34 "	6.37 este	2.10 dél.	Dálya	5.43 "	4.43 "	Ujvidek		8.21 "
Tavankut	6.09 "	7.01 "	2.50 "	Erdőd	6.08 "	5.24 "	Belgrád	Erkezés	10.05 éjjel
Bajmok	6.40 "	7.20 "	3.19 "	Gombos	9.15 reg.	7.08 "	Belgrád—Budapest		506.
Nemes-Milities	7.25 "	7.49 "	4.12 "	Szonta	9.34 "	7.21 "	Belgrád	Indulás	5.30 reg.
Zombor	8.05 "	8.09 "	5.00 "	Prigl. Szt.-Iván	9.54 "	7.34 "	Budapest		7.43 "
Prigl.-Szt.-Iván	8.36 "	8.29 "	5.35 "	Zombor	10.49 dél.	8.00 "	Szabadka	Erkezés	9.46 "
Szonta	8.55 "	8.42 "	5.57 "	Nemes-Milities	11.13 "	8.14 "	Budapest		1.25 dél
Gombos	9.11 "	8.53 "	6.16 "	Bajmok	12.00 dél	8.49 "			
Erdőd	10.40 dél.	9.43 "		Tavankut	12.22 "	9.04 "			
Dálya	10.59 "	9.55 "		Szabadka	12.55 "	9.27 "			
Dráva-Szarvas	11.50 "	10.27 éjjel		Kiskörös					
Eszék	Erkezés 12.21 dél	10.50 "		Budapest	Erkezés 7.30 este	1.25 dél	6.40 reg.		

Öblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.